

І. А. Федун,

д. е. н., доцент, професор кафедри міжнародних економічних відносин,
Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ

К. О. Новицький,

к. е. н., викладач ПВНЗ "Хмельницький економічний університет", м. Хмельницький

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ВИРОБНИЦТВА СТЕВІЇ ЯК УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

I. Fedun,

Doctor of economics, associate professor, department professor Kyiv National of Trade and Economics

K. Novitsky,

Teacher at PVNZ "Khmelnitsky University of Economics", Khmelnytsky

FEATURES OF REALIZATION THE INVESTMENT PROJECT OF PRODUCTION STEVIA AS A CONDITION OF FOOD SECURITY

У статті розроблено науково-методичні підходи щодо реалізації інвестиційного проекту створення індустріального парку на основі вирощування стевії як умови забезпечення продовольчої безпеки.

Проведені дослідження доводять, що реалізація інноваційного потенціалу природних цукрозамінників передбачає ефективне функціонування всієї ієрархії ринкових інституцій та інститутів: науки, освіти, бізнесу, державної та міжнародної підтримки. Сталий розвиток аграрного сектору в умовах прискорення глобалізаційних та інтеграційних процесів, загострення конкурентної боротьби на внутрішніх і світових ринках не можливий без запровадження нововведень у цій сфері.

In the article the scientific and methodological approaches to the implementation of the investment project of industrial park based on the cultivation of stevia as a food security conditions.

Our studies show that the implementation of the innovative potential of natural sweeteners provides efficient functioning of market institutions and hierarchy of institutions: science, education, business, government and international support. Sustainable development of the agricultural sector in terms of accelerating globalization and integration processes, increased competition in domestic and global markets is not possible without the introduction of innovations in this area.

Ключові слова: стевія, природні цукрозамінники, інноваційна діяльність, індустріальний парк.

Key words: stevia, natural sweeteners, innovation, industrial park.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Реалізація інноваційного потенціалу науково-технічної продукції залежить від економічних умов її ринкової комерціалізації. Але в деяких сферах, пов'язаних із продовольством як першорядні частото постають вимоги до якості та безпечності про-

дуктів, що впливають на здоров'я людей. Виробництво природних цукрозамінників на прикладі стевії показує, що кінцева продукція значно вища за ціною від синтетичних цукрозамінників, але в десятки разів випереджає їх за якістю і безпечністю для здоров'я.

Рис. 1. Етапи реалізації інноваційного задуму зі створення та функціонування індустріального парку

Джерело: власні дослідження та узагальнення.

Впровадження інновацій та новітніх технологій в аграрній сфері дасть змогу покращити показники її діяльності, забезпечити продовольчу безпеку.

Отже, актуальним є залучення зарубіжного бізнесу інвестувати в розвиток української аграрної галузі. Зокрема найбільш привабливим напрямом інвестицій залишається рослинництво.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблеми, пов'язані з розвитком цукрової галузі і природних цукрозамінників України, знайшли широке відображення в аграрній економічній літературі. До найбільш комплексних належать праці Т.В. Багія,

В.Ф. Зубенко, Є.В. Нікола, М.В. Роїка, В.Й. Стефанчука, П.Т. Саблука та інших.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є науково-методичні підходи щодо реалізації інвестиційного проекту створення індустріального парку на основі вирощування стевії.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

У сучасних умовах господарювання реалізація інноваційного потенціалу будь-якого підприємства потребує розробки й впровадження комплексу заходів щодо вияву як стримуючих, так і прискорюючих факторів, які впливають на процес трансферу інновацій.

Відповідно до проведених досліджень можна стверджувати, що впровадження механізму реалізації інновацій включає теоретико-методологічний, організаційний, економічний і фінансовий блоки.

На етапі впровадження фундаментальні розробки оцінюються за наявністю нових знань і теоретичних положень, а прикладні дослідження – за максимальною швидкістю й оперативністю інформування товаровиробників пропонувати наукову продукцію.

Реалізація будь-якого інвестиційного задуму, а тим більше такого масштабного проекту, як створення індустріального парку, потребує не лише великого обсягу інвестицій, а й розробки шляхів і механізмів їх залучення [2].

Проведені дослідження доводять, що успішна реалізація ідеї зі створення та функціонування індустріального парку потребує забезпечення виконання п'яти основних етапів (рис. 1).

Так, для успішної реалізації ідеї необхідно розуміння участі в цьому проекті усіх зацікавлених сторін.

Враховуючи сучасні тенденції щодо розвитку місцевого самоврядування й передачі частини управлінських функцій від державного до місцевого рівня управління, світовий і вітчизняний досвід реалізації таких проектів, а також проведені у Тернопільській області дослідження, можна стверджувати, що ініціатором створення індустріального парку є Тернопільська обласна державна адміністрація [1].

При цьому основою зацікавленості облдержадміністрації при створенні індустріального парку та реалізації інноваційного проекту з виробництва й переробки стевії є:

- забезпечення збалансованості, пропорційності та комплексності соціально-економічного розвитку Тернопільської області;
- підвищення частки малих і середніх підприємств виробничого профілю у структурі валового регіонального продукту;
- забезпечення потреб жителів регіону в природних цукрозамінниках і продуктах їх перероблення;
- формування конкурентного середовища в регіоні;
- збільшення бази оподаткування та податкових надходжень до місцевого бюджету;
- формування сприятливого інвестиційного клімату в регіоні;
- створення нових робочих місць у Тернопільській області.

Керуючий орган індустріального парку — СТОВ "Дружба". Основою зацікавленості сільськогосподарського підприємства є, насамперед, можливість реалізації інноваційного проекту з виробництва й переробки стевії, що у свою чергу дозволить покращити його фінансовий стан, забезпечити робочими місцями членів товариства, а також задіяти у виробничому процесі не завантажені потужності.

Учасники проекту також мають зацікавленість у його реалізації. Так, метою СТОВ "Вікторія", аналогічно до СТОВ "Дружба", є одержання прибутку, за-

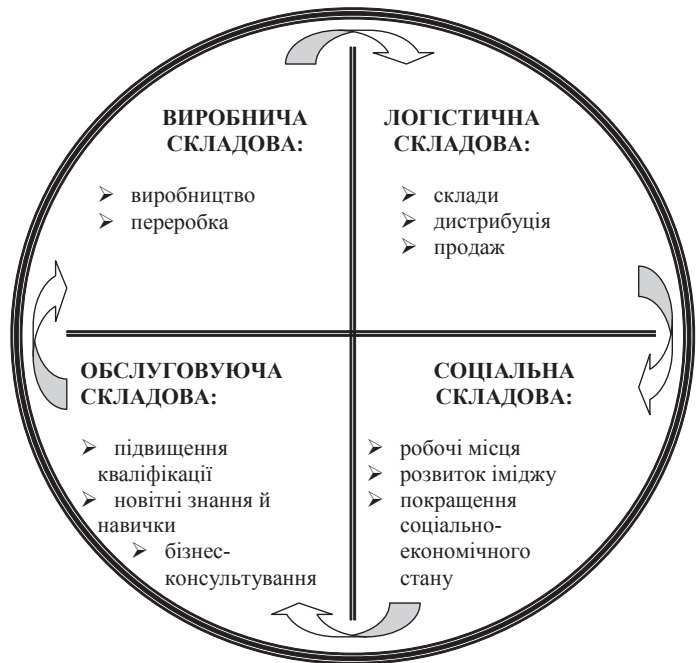

Рис. 2. Концептуальні засади створення індустріального парку "Стевія-Тернопіль"

Джерело: власні дослідження та узагальнення.

безпечення робочими місцями членів товариства, а також задіяння у виробничому процесі не завантажених потужностей. Інститут біоенергетичних культур та цукрових буряків НААН має на меті отримання додаткового доходу й апробація результатів наукових досліджень щодо вирощування й переробки стевії при її товарному виробництві. ВП НУБіП України "Бережанський агротехнічний інститут" прагне до підвищення кваліфікації викладачів і спеціалістів, проведення польових навчань, долучення студентів і слухачів до інноваційного виробництва, а також покращення їхніх навичок, набуття ними досвіду та новітніх здібностей.

Особливу роль у процесі реалізації інвестиційного задуму зі створення індустріального парку відіграє компанія інвестор — Стевія корпорація (США)[3]. Згідно з проведеними дослідженнями, основною метою участі цієї компанії є розміщення тимчасово вільних коштів у реальному секторі економіки, підвищення власної інвестиційної привабливості, отримання стабільного припливу фінансових коштів за рахунок дивідендів від участі у проекті, а також створення логістичної бази на території СТОВ "Вікторія".

На другому етапі реалізації інвестиційного задуму зі створення індустріального парку визначають концептуальні засади його реалізації. Так, основою цього проекту є забезпечення потреб жителів Тернопільської області у природних цукрозамінниках. Відповідно до цієї мети формується резюме, розробляється попереднє техніко-економічне обґрунтування можливості її реалізації та формується пакет попередніх договорів усіх зацікавлених у реалізації проекту сторін. При цьому в договорах чітко обумовлюються функції та завдання кожного з учасників, а також обсяги й попередні строки реалізації поставлених завдань.

На третьому етапі формуються концептуальні засади, визначається та розробляється необхідна документація для реалізації інвестиційного задуму, що передбачає концентрацію на обмеженій території виробничої інфраструктури, логістики, житлової інфраструктури, індустрії вільного часу та відпочинку і комплексний сервіс у сфері медичних, адміністративних, юридичних, управлінських та інших видів послуг. Об'єднання на двох площадках промислового, наукового і людського потенціалу, крім перерахованих вище переваг, сприятиме уникненню транспортних проблем мегаполіса і збільшуватиме час для самовдосконалення особистості.

У цілому концептуальні засади створення індустріального парку відображено на рис. 2.

Так, створення індустріального парку відіграватиме важливу роль у задоволенні потреб вітчизняних споживачів природних цукрозамінників, забезпечуватиме новими робочими місцями місцевих жителів і збільшить обсяги надходжень до місцевого бюджету. В роботі індустріального парку планується задіяти жителів сіл: Лозова, Курники і Байківці Тернопільської області, а також викладачів, спеціалістів і студентів ВП НУБіП України "Бережанський агротехнічний інститут", що впливатиме на якість їхньої освіти.

ВИСНОВОК

Отже, динаміка світових тенденцій підштовхує сільськогосподарські підприємства України до відповідної інноваційної діяльності без якої неможливий розвиток економіки держави. Змінити економічну ситуацію в Україні можна шляхом використання інноваційних проектів, досягнень сучасної науки і високих технологій як головного ресурсу економічного зростання.

Відповідно до результатів дослідження реалізація проекту зі створення індустріального парку "Стевія-Тернопіль" забезпечить:

- збільшення обсягів прямих інвестицій у реальний сектор економіки, необхідних для забезпечення динамічного економічного розвитку Тернопільської області та інших областей України (Хмельницької, Вінницької, Закарпатської);

- підвищення продуктивності, ефективності та конкурентоспроможності економіки регіону;

- створення нових робочих місць із потенціалом підвищення кваліфікації жителів регіону в кількості до 200 робочих місць;

- збільшення можливостей для місцевого малого та середнього підприємництва за рахунок появи нових виробничих потреб і зв'язків; створення інженерно-транспортної інфраструктури для бізнесу;

- підвищення, за рахунок появи нових бізнесів, рівня життя й рівня соціального захисту громадян, що проживають в регіоні;

- покращення інженерно-транспортної інфраструктури селища Лозова та інфраструктури регіону загалом.

Враховуючи світовий досвід щодо залучення інвестицій, нами розроблено концептуальні засади індустріального парку "Стевія-Тернопіль". При цьому успішна реалізація ідеї зі створення та функціонування індустріального парку потребує забезпечення виконання п'яти основних етапів: виявлення усіх зацікавлених сторін

та дослідження їхніх цілей при реалізації задуму, опрацювання концептуальних засад реалізації проекту, розробка необхідної документації, залучення фінансів, будівництво та виробництво, отримання ефекту від реалізації задуму та рефінансування.

Література:

1. "Про Індустріальні парки." Закон України від 21.06.2012 р. №5018-VI із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%96%D0%BD%D0%B4%D1%83%D1%8>>

2. Кісіль М.І. Система Project Management та залучення інвестицій / М.І. Кісіль, М.М. Кропивко // Агробізнес сьогодні. Періодичне видання з питань економіки та бізнесу. — К.: Агробізнес сьогодні, 2011 — 52 с.

3. Дослідження стевії в Україні. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://krym-stevia.ru/statiy/steviya-dlya-ozdorovleniya.html>

4. Саблук П.Т., Коденська М.Ю., Власов В.І. та ін. Цукробурякове виробництво України: проблеми відродження, перспективи розвитку: [монографія] / [Саблук П.Т., Коденська М.Ю., Власов В.І. та ін.]; за ред. П.Т. Саблука, М.Ю. Коденської. — К.: ННЦ ІАЕ, 2007. — 390 с.

5. Alternative Sweeteners in a Higher Sugar Price Environment // MECAS. — 2012. — № 4. — 59 p.

6. Ansoff H. Igor, Strategic Management / H. Igor Ansoff. — Palgrave Macmillan, 2007. — 272 p.

7. China Crop Protection Monthly Report 1403 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://www.marketresearch.com/CCM-International-Limited-v3539/China-Crop-Protection-Monthly-8122723/http://www.stevia.co/>>

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On industrial parks", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%96%D0%BD%D0%B4%D1%83%D1%8> (Accessed 20 Aug 2016).

2. Kisil', M.I. (2011), "The system "Project Management" and attract investment" *Ahrobiznes s'ohodni. Periodychne vydannia z pytan' ekonomiky ta biznesu.*

3. Kriean stevia (2016), "Research of stevia in Ukraine", available at: <http://krym-stevia.ru/statiy/steviya-dlya-ozdorovleniya.html> (Accessed 20 Aug 2016).

4. Sabluk, P.T. Kodens'ka, M.Yu. and Vlasov, V.I. (2007), *Tsukroburiakove vyrobnytstvo Ukrainy: problemy vidrodzhennia, perspektyvy rozvytku [Sugar beet production Ukraine: problems of revival, development prospects]*, NNTs IAE, Kyiv, Ukraine.

5. International Sugar Organization (2012), "Alternative Sweeteners in a Higher Sugar Price Environment", MECAS, vol. 4.

6. Ansoff, H. I. (2007), *Strategic Management*, Palgrave Macmillan, London. UK.

7. Market Research (2014), "China Crop Protection Monthly Report 1403", available at: <http://www.marketresearch.com/CCM-International-Limited-v3539/China-Crop-Protection-Monthly-8122723/> (Accessed 20 Aug 2016).

Стаття надійшла до редакції 23.09.2016 р.